

สรุปผล

การสำรวจ : แนวโน้มการยื่นข้อเรียกร้องและการเจรจาต่อรองประจำปี 2021 ของสหภาพแรงงานฯ
ภายใต้สถานการณ์ที่เศรษฐกิจได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19

โดย : ชมรมบริหารบุคคลธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน
Management Automotive Club (MAC)

นายศุภกร เผ่าดี
ประธานที่ปรึกษาชมรมฯ
081-9459897

ที่มา

จากผลการสำรวจแนวโน้มการยื่นข้อเรียกร้องของผู้นำแรงงานฯ และแนวทางในการพิจารณา (การปรับขึ้นเงินเดือน) และ (การจ่ายเงินโบนัส) ของนักทรัพยากรมนุษย์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เมื่อปีที่ผ่านมา (วันที่ 26 สิงหาคม ถึง 9 กันยายน 2563) พบว่า องค์กรธุรกิจที่มี สหภาพแรงงานฯ จะได้รับข้อเรียกร้องในการเจรจาเพื่อขอปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้าง อยู่ในช่วงปลายปี คิดเป็นอัตราร้อยละ 67 จากการสอบถามสหภาพแรงงานฯ ที่ร่วมตอบแบบสำรวจ เมื่อปี 2563 รวม 99 สหภาพแรงงานฯ เมื่อพิจารณาช่วงเวลาจะพบว่า บรรดาองค์กรสหภาพแรงงานฯ จะยื่นข้อเรียกร้องต่อนายจ้าง โดยเริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน ไปจนถึงเดือนธันวาคม รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการสำรวจการยื่นข้อเรียกร้องขอสหภาพแรงงานที่ร่วมตอบแบบสำรวจเมื่อปี 2563

รายละเอียด (เดือน)	67 สหภาพฯ ที่ยื่นข้อเรียกร้อง (ช่วงปลายปี)	
	ร้อยละ	จำนวนสหภาพฯ (แห่ง)
กันยายน	14	9
ตุลาคม	58	39
พฤศจิกายน	22	15
ธันวาคม	6	4

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเบื้องต้นและสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 จะส่งผลต่อการเจรจาต่อรองข้อเรียกร้องตลอดจนความสามารถของภาคธุรกิจ ในการพิจารณา ปรับขึ้นเงินเดือน และการจ่ายเงินโบนัสประจำปีอย่างไร ชมรมฯ จึงได้ออกแบบข้อถามและดำเนินการสำรวจผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งโดยแบ่งการสำรวจเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสถานประกอบการ จำนวน 18 ข้อ และ กลุ่มสหภาพฯ จำนวน 21 ข้อ ไปเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม ถึง 5 กันยายน 2564

รายละเอียดผลการสำรวจ

1) ข้อมูลทั่วไปขององค์กรผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ

จำนวนผู้ร่วมตอบแบบสอบถาม (แห่ง)		
ร่วมตอบ	คำตอบไม่สมบูรณ์	คำตอบสมบูรณ์
89	6	83

2. สัญชาติธุรกิจที่ร่วมตอบแบบสำรวจ (12 สัญชาติ)

จำนวนผู้ร่วมตอบ 83 แห่ง

ที่	สัญชาติธุรกิจ	ร้อยละ	(แห่ง)	ที่	สัญชาติธุรกิจ	ร้อยละ	(แห่ง)
1	ญี่ปุ่น	75.61	62	6	ไต้หวัน	1.22	1
2	ไทยร่วมทุน	7.32	6	7	ฝรั่งเศส	1.22	1
3	ไทย	4.88	4	8	ญี่ปุ่น + สหรัฐฯ	1.22	1
4	ยุโรป	4.88	4	9	ญี่ปุ่น + สเปน	1.22	1
5	สหรัฐฯ	2.44	2				

3. ขนาดประชากรขององค์กรที่ร่วมตอบแบบสำรวจ

จำนวนผู้ร่วมตอบ 83 แห่ง

ที่	จำนวนพนักงานในสถานประกอบ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	50 คน – 300 คน	24.10	20
2	301 คน – 999 คน	38.55	32
3	1,000 คน – 3,000 คน	25.30	21
4	3,000 คน ขึ้นไป	12.05	10

4. ประเภทธุรกิจที่ร่วมตอบแบบสำรวจ (12 ธุรกิจหลัก + กลุ่มประเภทอื่น ๆ)

จำนวนผู้ร่วมตอบ 82 แห่ง

ที่	ประเภทธุรกิจ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ยานยนต์และชิ้นส่วน	70.73	58
2	ธุรกิจอื่น ๆ	3.66	3
3	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	9.76	8
4	ปิโตรเคมี และ เคมีภัณฑ์	3.66	3
5	เหล็ก	3.66	3
6	อาหาร และ เครื่องดื่ม	1.22	1
7	ขนส่ง / LOGISTIC	4.88	4
8	ยาเวชภัณฑ์อุปกรณ์การแพทย์	1.22	1
9	ยาง หนึ่ง	1.22	1

หมายเหตุ : ประเภทธุรกิจที่ไม่ได้อยู่ในข้อคำตอบที่ให้เลือกในแบบสำรวจ แต่ผู้ร่วมตอบระบุ ประเภทธุรกิจไว้ ดังนี้
กระจก / ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าภายในบ้าน

5. บทบาทหน้าที่ของผู้ร่วมตอบแบบสอบถาม

จำนวนผู้ร่วมตอบ 83 แห่ง

ที่	บทบาทหน้าที่ของผู้ตอบ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ประธานสหภาพแรงงานฯ	43.58	37
2	รองประธานสหภาพแรงงานฯ	13.25	11
3	เลขาธิการสหภาพแรงงานฯ	24.10	20
4	กรรมการสหภาพแรงงานฯ	16.87	14
5	อื่น ๆ	1.20	1

หมายเหตุ : อื่น ๆ คือ สมาชิกสหภาพฯ ที่ได้รับมอบหมายจากกรรมการสหภาพฯ ให้เป็นตัวแทนองค์กร ร่วมตอบแบบสำรวจ

6. สหภาพแรงงานมีสมาชิกคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละเท่าไรของพนักงานทั้งหมดภายในบริษัทฯ

จำนวนผู้ร่วมตอบ 75 แห่ง

Rank	ร้อยละ	(แห่ง)
Max	90.00	3
Min	5.00	1
Avg.	53.65	-

2) ข้อมูลการปรับขึ้นเงินเดือน และ การจ่ายเงินโบนัส ในปีที่ผ่านมา (2563)

1. ในปี 2563 บริษัทฯ ของนายจ้าง ที่สหภาพฯ สังกัดอยู่ มีการพิจารณาการปรับขึ้นเงินเดือน และ การจ่ายเงินโบนัส หรือไม่

จำนวนผู้ร่วมตอบ 83 แห่ง

จำนวนผู้ร่วมตอบ 82 แห่ง

ที่	ปรับเงินเดือน	ร้อยละ	(แห่ง)	ที่	จ่ายเงินโบนัส	ร้อยละ	(แห่ง)
1	มีการพิจารณา	98.80	82	1	มีการพิจารณา	100	82
2	ไม่มีการพิจารณา	1.20	1	2	ไม่มีการพิจารณา	-	-

2. ผลสรุปการปรับขึ้นเงินเดือน และ การจ่ายเงินโบนัส ในปี 2563 ของบริษัทฯ นายจ้างที่สหภาพฯ สังกัดอยู่

จำนวนผู้ร่วมตอบ 83 แห่ง

จำนวนผู้ร่วมตอบ 82 แห่ง

Rank	ปรับเงินเดือน	เงินบวกพิเศษเข้าฐานเงินเดือนโดยไม่นำมาประเมินผล	Rank	จ่ายเงินโบนัส	จ่ายเงินบวกพิเศษ
Max	7.0 %	800	Max	7.7 M	53,000 บาท
Min	1.0 %	55	Min	0.5 M	40,000 บาท
Avg.	4.08 %	345	Avg.	3.93 M	22,962 บาท
P 50	3.79 %	275	P 50	4.27 M	21,500 บาท

3) ทิศทาง และ แนวโน้ม การปรับขึ้นเงินเดือน และ การจ่ายเงินโบนัส ปี 2564

1. เปรียบเทียบผลประกอบการในปี 2564 กับ ปี 2563 ของบริษัทฯ นายจ้างที่สหภาพฯ สังกัดอยู่มีแนวโน้มเป็นอย่างไร

จำนวนผู้ร่วมตอบ 82 แห่ง

ที่	เปรียบเทียบผลประกอบการระหว่างปี 2564 กับ ปี 2563	ร้อยละ	(แห่ง)
1	ดีขึ้น กว่าเดิม	46.34	38
2	เท่าเดิม	20.73	17
3	ลดลง กว่าเดิม	32.93	27

2. บริษัท นายจ้างที่สหภาพสังกัดอยู่ได้ชี้แจงสถานการณ์การดำเนินธุรกิจต่อสหภาพแรงงานฯ จนทำให้ท่านมีความเข้าใจในระดับใด

จำนวนผู้ร่วมตอบ 82 แห่ง

ที่	ความเข้าใจต่อการชี้แจงสถานการณ์ธุรกิจจากบริษัทฯ ที่สหภาพฯ สังกัดอยู่	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	เข้าใจเป็นอย่างดี	30	25
2	ค่อนข้างเข้าใจ	32	26
3	ค่อนข้างคลุมเครือ	23	19
4	ไม่มีความเข้าใจ	4	3
5	บริษัทฯ ยังไม่เคยชี้แจงใด ๆ เลย	11	9

3. สถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันจะส่งผลกระทบต่อภาระที่ยื่นขอเรียกร้องและการร่วมเจรจาต่อรองกับบริษัทฯ หรือไม่

จำนวนผู้ร่วมตอบ 82 แห่ง

ที่	ผลกระทบจากเศรษฐกิจในปัจจุบันต่อการเจรจาต่อรองปีนี้	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	มีผลกระทบ	78.05	64
2	ไม่มีผลกระทบ	18.29	15
3	อื่น ๆ	3.66	3

หมายเหตุ : อื่น ๆ ได้แก่ ยังไม่มีการเจรจา / ต่ำกว่าที่คาดการณ์ 0.7 % / ไม่กระทบต่อโบนัส แต่กระทบต่อการขึ้นเงินเดือน

4. ณ วันที่สำรวจ ปัจจุบันสหภาพแรงงานฯ ได้มีการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใดของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างประจำปี 2564 (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ในแบบสำรวจ)

จำนวนผู้ร่วมตอบ 82 แห่ง

ที่	ประเด็นพิจารณาเพื่อขอปรับลดสภาพการจ้างและสิทธิประโยชน์	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	เตรียมการจัดประชุมสมาชิก	60.98	50
2	สำรวจข้อมูลจากสมาชิกสหภาพฯ	58.54	48
3	ร่างข้อเรียกร้องเพื่อยื่นต่อนายจ้าง	37.80	31
4	บรรลุข้อตกลงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว	17.07	14
5	ยื่นข้อเรียกร้องต่อนายจ้างเป็นที่เรียบร้อยแล้ว	3.66	3
6	อยู่ระหว่างการเจรจากับนายจ้าง	3.66	3
7	พิพาทแรงงาน อยู่ระหว่างกระบวนการไกล่เกลี่ย	1.22	1
8	อื่น ๆ	7.32	6

หมายเหตุ : อื่น ๆ ได้แก่ ดำเนินโครงการสร้างสุข ลดทุกข์ร่วมกับฝ่ายบริษัท / กำหนดเจรจาทุก 2 ปี (ปีนี้ไม่อยู่ในปีที่เจรจา) / ยังไม่สามารถจัดประชุมใหญ่ได้

5. จากสภาพเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบันหากนายจ้างเป็นฝ่ายยื่นข้อเรียกร้องต่อสหภาพฯ เพื่อขอปรับลดสภาพการจ้างท่านยินดีที่จะเจรจาร่วมกับนายจ้างในประเด็นใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ในแบบสำรวจ)

จำนวนผู้ร่วมตอบ 82 แห่ง

ที่	ประเด็นที่สหภาพฯ ยินดีร่วมเจรจากับนายจ้าง (กรณีที่นายจ้างเป็นฝ่ายยื่นข้อเรียกร้อง)	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ไม่เห็นด้วยกับการยื่นข้อเรียกร้องเพื่อขอปรับเปลี่ยนสภาพการจ้าง ของบริษัท	69.51	67
2	ปรับเปลี่ยน วัน และ เวลา การปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และยอดการผลิต	39.02	32
3	การปรับลดสวัสดิการ และเงินช่วยเหลือต่าง ๆ	6.10	5
4	การปรับลดเงินเดือนและค่าตอบแทนการทำงาน	3.66	3
5	ขอยกเว้นการปรับขึ้นเงินเดือน และ การจ่ายเงินโบนัสประจำปี 2564	2.44	2
6	อื่น ๆ	7.32	6

หมายเหตุ : อื่น ๆ ได้แก่ ยินดีเจรจา / ต้องดูบริบทจากสถานการณ์นั้น ๆ / ค่าจ้าง กับ โบนัส บริษัทฯ ต้องมีปัญหามาจริง ๆ / ยินดีที่จะมาร่วมปรึกษากัน / พิจารณาจากสถานการณ์ปัจจุบันประกอบ และไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตคนงาน / ยินดีเจรจากับบริษัทฯ ทุกข้อ โดยพิจารณาตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและสามารถพิสูจน์ได้จริง

6. กรณีที่ท่านยื่นข้อเรียกร้องขอปรับขึ้นอัตรา เงินเดือน ท่านคาดการณ์ว่าผลการบรรลุข้อตกลงปี 2564 จะเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2563

จำนวนผู้ร่วมตอบ 81 แห่ง

ที่	ผลการบรรลุข้อตกลง เมื่อเปรียบเทียบกับ ระหว่างปี 2564 กับ ปี 2563	ร้อยละ	(แห่ง)
1	ดีกว่า ปี 2563	33.33	27
2	เท่ากับ ปี 2563	43.21	35
3	น้อยกว่า ปี 2563	18.52	15
4	อื่น ๆ	4.94	4

หมายเหตุ : อื่น ๆ ได้แก่ ส่วนใหญ่ยังไม่มั่นใจว่าผลลัพธ์จะเป็นอย่างไร

7. กรณีที่สหภาพแรงงานฯ และองค์กรของท่าน สามารถเจรจาร่วมกันได้ท่านคิดว่าแนวโน้มการบรรลุข้อตกลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2563 จะเป็นอย่างไร

จำนวนผู้ร่วมตอบ 81 แห่ง

ที่	แนวโน้มการบรรลุข้อตกลง เมื่อเปรียบเทียบกับ ระหว่างปี 2564 กับ ปี 2563	ร้อยละ	(แห่ง)
1	บรรลุข้อตกลงได้ “เร็วกว่า” กรอบเวลาที่กำหนด	11.11	9
2	บรรลุข้อตกลงได้ “ตาม” กรอบเวลาที่กำหนด	56.79	46
3	บรรลุข้อตกลงได้ “ล่าช้ากว่า” กรอบเวลาที่กำหนด	17.28	14
4	มีแนวโน้มที่อาจจะไม่สามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกัน ตามกรอบเวลาที่กำหนด	9.88	8
5	อื่น ๆ	4.94	4

หมายเหตุ : อื่น ๆ ได้แก่

1. อาจจะเร็วกว่าที่กำหนดไว้เพราะมีการพูดคุยทำความเข้าใจถึงสถานการณ์ในปัจจุบันกันมาตลอด และทั้ง 2 ฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน
2. ปีนี้ยังไม่ยื่นขอปรึกษาหารือเพราะอยู่ในสัญญา 3 ปี

8. ในปีนี้สมาชิกสหภาพแรงงานฯ คาดหวังให้สหภาพแรงงานฯ ยื่นข้อเรียกร้องนอกเหนือจากการปรับขึ้นเงินเดือน และการจ่ายเงินโบนัส ยังมีประเด็นใดที่สมาชิกสหภาพฯ และกรรมการสหภาพฯ ให้ความสำคัญรองลงมาจาก 2 ประเด็นข้างต้น

จำนวนผู้ร่วมตอบ 74 แห่ง (84 ประเด็น)

ประเด็นหลัก	รายละเอียด	ร้อยละ
6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วัน เวลา การทำงาน และ เงินตอบแทน	1. การใช้สิทธิการลา (1)	7
	2. การปรับลดเวลาการทำงานลง (1)	
	3. สิทธิการหยุดงานด้วยโรคระบาดโดยได้รับค่าจ้าง (1)	
	4. การปรับเปลี่ยนตารางวันหยุด (1)	
	5. การปรับเรื่อง % การลาคลอด (1)	
	6. เงินตอบแทนการทำงานกะกลางคืน (1)	
23 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสวัสดิการ	1. สวัสดิการทั่วไป (12)	28
	2. ปรับสวัสดิการรักษายาบาลของครอบครัว (3)	
	3. ค่ารักษายาบาลพนักงาน (2)	
	4. สวัสดิการที่จ่ายโดยพนักงานไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม (2)	
	5. สวัสดิการที่เคยขอไว้แต่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ (1)	
	6. ค่าอาหาร (1)	
	7. รางวัลอายุงาน (1)	
	8. ค่าครองชีพพนักงาน (1)	

(มีต่อ)

ประเด็นหลัก	รายละเอียด	ร้อยละ
25 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความมั่นคงของพนักงาน	1. ความมั่นคงในการทำงาน (9)	30
	2. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (5)	
	3. Early Retire (4)	
	4. ให้การศึกษาวิชาชีพแก่พนักงาน (2)	
	5. เงินออมหลังเกษียณ (1)	
	6. ดูแลพนักงานที่ได้รับผลกระทบจากการปรับโครงสร้างองค์กร (1)	
	7. เงื่อนไขการเกษียณอายุการทำงาน (1)	
	8. ให้ความสำคัญกับพนักงานเก่า (1)	
	9. ปรับบรรจุพนักงานเหมาค่าแรง และ พนักงานสัญญาจ้างรายวันให้เป็นพนักงานประจำหรือพนักงานรายเดือน (1)	
28 ความคิดเห็นที่เกิดจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของ COVID-19	1. การจัดการวัคซีนป้องกัน COVID-19 (9)	34
	2. การเยียวยาผู้ติดเชื้อและผู้ถูกกักตัว (4)	
	3. สิทธิการหยุดงานด้วยโรคระบาดโดยได้รับค่าจ้าง (3)	
	4. การทำประกัน COVID-19 (3)	
	5. การจัดการวัคซีนเพื่อป้องกันโรคระบาดใหม่ ในอนาคต (2)	
	6. สร้างมาตรการช่วยเหลือพนักงาน เมื่อเกิดโรคระบาด (2)	
	7. เงินช่วยเหลือพนักงานจาก COVID-19 (2)	
	8. การจัดการโรค COVID-19 (3)	
1 ความคิดเห็น ในประเด็นอื่น ๆ	1. อาจารย์ที่ปรึกษา และ กลุ่มภาคีผู้นำ	1

9. สรุปผล จากองค์กรที่สรุปผลการพิจารณา การปรับขึ้นเงินเดือน และ การจ่ายเงินโบนัส ประจำปี 2564

(ข้อมูลนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการสำรวจวันที่ 24 สิงหาคม – 5 กันยายน 2564) แต่เป็นผลสรุปจากสถานประกอบการ ที่ผู้สำรวจมี Connection เป็นการส่วนตัว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขอบคุณในความร่วมมือของผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ ผู้สำรวจจึง มอบข้อมูลนี้ให้เป็น การตอบแทนในความมีน้ำใจ ที่ร่วมแบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน

จำนวนผู้ร่วมตอบ 30 แห่ง

Rank	ปรับเงินเดือน		Rank	จ่ายเงินโบนัส	จ่ายเงินบวกพิเศษ
Max	6.5 %		Max	6.9 M	35,000 บาท
Min	1.0 %		Min	2.0 M	2,000 บาท
Avg.	3.50 %		Avg.	4.97 M	17,417 บาท
P 50	3.80 %		P 50	5.0 M	15,500 บาท

ขอขอบพระคุณ เพื่อนผู้นำสหภาพแรงงานฯ ทั้ง 83 องค์กร ที่ช่วยตอบแบบสำรวจในครั้งนี้ ชมรมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลและบทสรุป จากการสำรวจจะเป็นประโยชน์แก่ท่าน ในการนำไปใช้วิเคราะห์ เพื่อวางแผนในการเจรจาต่อรองกับฝ่ายบริหาร ภายในสถานการณ์ที่การแพร่ระบาดของ Covid-19 ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และชมรมฯ ขอส่งกำลังใจให้เพื่อนผู้นำสหภาพแรงงานฯ ใช้ความรู้ความสามารถที่มีก้าวผ่าน อุปสรรคในการเจรจา จนนำไปสู่การบรรลุข้อตกลงร่วมกัน โดยนำหลักสุจริตมาใช้ร่วมกับฝ่ายบริหารในรูปแบบทวิภาคี บนพื้นฐานของแรงงานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเพื่อความอยู่รอดร่วมกันในสถานการณ์ที่ยากลำบากขณะนี้

ท้ายที่สุดนี้ชมรมบริหารบุคคลธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน (MAC) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากเพื่อนผู้นำสหภาพแรงงานฯ เช่นนี้อีกในโอกาสต่อ ๆ ไป ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง